Br. 7. U Zagrebu, 1. srpnja 1888 Tečaj XIV.

Seoski Gospodar.

List za pouku hrvatskim seljakom u gospodarstvu.

Ovaj list izlazi prvi dan svakoga mjeseca, te mu je godišnja ciena 50 novčića, koji neka se šalju odpravničtvu „Gospodarskoga lista“ u Zagrebu. Svi dopisi za ovaj list imadu se dostavljati glavnomu suradniku Dragutinu Stražimiru, župniku na dolnjoj Zelini, pošta sv. Ivan Zelina.

Gospodarshe radnje u mjesecu srpnju

„Pred srpnjem su koristne kiše.
U njem kvara čine tim više.“
Nar. rieč.

Kuća i dvorište. Bieli, čisti i provjetruj zgrade, navlastito sobe, u kojih stanuješ. Gospodarici je dika liepo obieljena, čista soba. Ne može bit zdravlja ni veselja u smradnoj tamnoj seljačkoj sobi. Kupaj se i peri marljivo hladnom vodom, tjelesna čistoća je prvi uvjet zdravlju. Polievaj gnojnicom gnoj, tako isto i miešanac gnoj, pa ga i prekopaj, da bolje struhne. Vrši repicu i ogršticu, a uvršeno i spremljeno sjeme često miešaj.

Pivnica. Za hladnih noći provjetruj pivnice, te nastoj da budu što hladnije. Pazi na vino, marljivo zapunjuj lagve, da se na vinu ne načine sjedine. Izvrstna fina vina nije varno razašiljati ćak do mjeseca rujna, dok ne zahladi.

Hliev. Krmi obilnije tegleću marhu radi težka djela. Pazi na ljetno janjenje, te janjiće ne puštaj na sunčani žar. Rano u jutro i pod večer plavi i kupaj domaću životinju: konje, marhu i svinje. Točno napajaj tri puta na dan svukoliku životinju zdenčanom ili zdravom čistom potočnom vodom, isto se tako brini, da kroz sav dan imade i ostala živad neprestano dovoljno frižke vode; zato treba svaki dan kopanje očistiti, te je po tri puta frižkom vodom napuniti. Nezaboravi ni psom podavati frižku vodu, jer od žedje rado obole dapače i pobiesne.

Na kokošinjake iliti kurnjake, hoćeš li imati zdravu perad, imaj takodjer brigu. Za toplih dana rado se leže svakakva gamad, navlastito tekuti, te izjedaju i muče živad. S toga svaki tjedan po dva puta očisti kurnjake, po podu nasiplji na 3 centimetra na debelo sitna suha pieska, a stiene i gornji pod dobro obieli vapnom, te zamaži režke, da se

nigdje ne uzmogne gamad leći. Vrlo ćeš dobro uraditi, da prokuhas nešto hmelja, pak ga razastreš po podu u kurnjaku, za nekoliko dana skupit će se sva gamad u hmelj, te ga tad pokupi i sažgi. Tako uradi nekoliko puta, pak ćeš osloboditi perad od tekuti. I vani gdje na suhu mjestu pod strehom nasiplji suha pieska, pomiešana sa nešto pepela, da se perad može u piesku kupati ili perušiti, da se time očisti od gamadi. Gnoj, što ćeš ga čisteć kurnjake nakupiti, mnogo vriedi, jer ima mnogo gnojne snage, zato ga spremi na suho mjesto, pa ga potle rabiti možeš na vrtu ili za usjeve, ako je inače čist, ne natepen korovnim sjemenjem.

Voćnjak i vrt. U cjepilnjaku tamani korov. Imadeš li već dozrelih pupova na mladicah, pitomi pupovanjem divljake. Na cjepovih otrgaj potiske, tako zvane divlje mladice. Pregusto obrašćene ciepove u krošnji proriedi. Na opitomljenih voćkicah propusti ili razveži vez. Ne propusti takodjer za sušna vremena kasno s večera ili rano s jutra zalievati voćke, od suše jako stradaju voćke te š njih i plod često opada.

U vrtu na izpražnjene gredice nasij jesensku mrkvu, okrugljicu repu, špinac, salatu, zimsku rotkvu ili povrtnicu. Plij drač i okapaj mladi nasad. Pregusto povrtelje proriedjuj, za suha ga zalievaj ustalom vodom. Da mirodijne (dišuće) biljke zadrže svoj miris, reži ih za cvatnje, te suši. Počima dozrievati različito sjemenje od zelja, mrkve, peršina, celera, salate, špinaća, sve to treba za vremena sa grančicami kako je dozrielo rezati, povezati u snopiće, te na zračnu suhu mjestu povješati, da se posuši, pa potle omlati ili orulji.

Polje i sjenokoša. Dožinja se kasna ogrštica, repica i zimski ječam, žanje se raž i pšenica, a prema koncu mjeseca nastaje takodjer žetva od jarog ječma i zobi. Ne čekaj dok ti poklekne žito, već ga žanji dok nije posve utvrdnulo zrnje, dobit ćeš po tom bolje zrnje. Za sjeme pako treba odabrati najljepšu strn, pak ju žeti kad posve dozrije zrnje. Ne pravi debelo snopje, staviča j ga redno, bojiš li se kiše, stavicu nadkrij jednim razpolovljenim snopom tako, da ju svu pokrije, ako li nakisne snopje, treba ga često prevraćati, dapače kadšto i razvezati, da se što prije posuši, a čim se osušilo odmah ga vozi u štagalj, razastriev ponjavu na kola, da ti najjedrnije zrnje ne izpane. — Ogrinje se kasni korun ili krumpir i kukuruz, okapa se burak i zimsko zelje ili kupus. Strništa treba što prije preorati, dok je još prhka zemlja, zato se mora orati i medju stavicami, da se ne zakasni te mekota ne utvrdne. Praši li se za zimski usjev, tad treba orati plitko, da se tek strnište prevrne i ponešto prikrije zemljom, jer će na taj način lakše strunuti strnište i nići sjemenje od korova. Na jačmeništu i ražištu dapače i na pšeničištu može još liepo uspjeti heljda i proso kao drugotni godišnji prirod. Za zelenu krmu možeš takodjer zasijati strništa kukuruzom, ili smiesju od kukuruza i zobi, ili proje i heljde, — ili za podor. Dobit ćeš ovako obilno krme za jesensku hranu.

Sij na strnište ili na posebno priredjeno zemljište okrugljicu repu. Prva se repa sije o Kilijanovu, druga o Aleksijevu, treća je Magdalenska, a zadnju sije sv. Lovro. — Za zimske usjeve odmah se praši strnište, izvaža se takodjer gnoj na strništa te zajedno podara, navlastito priredjuj zemljišta za ogršticu i repicu.

Što prije možeš, tim bolje po te, izmlati spremljenu strn. Što možeš prodati, prodaj odmah, imat ćeš veće koristi, nego da čekaš.

Kosi sjemenjaču djetelu, te ju dobro suhu spremi, isto tako i grahoricu.

Livade se moraju prvih dana dokašati. Zrela trava daje tvrdo i male hranivosti sieno. Sve trave za krmu treba kositi za pune cvatnje. Kad prosahnu pokošene livade po prilici nakon 3 do 5 dana mogu se natapati, da bujnije poraste otava.

Vinograd. Nisi li privezao prošlog mjeseca mladice, pašti se, da je čim prije privežeš. Zatim se može po treći put kopati. Pokaže li se gdje pljesan na grozdju, odmah ga sumpori, to jest posipavaj ga sumpornim cvietom, prije nego li počme zarudjivati jagodje. Poslje žestoka vjetra treba svaki put pregledati vinograd, te poravnjivati kolje i privezivati mladice. Prebujnu lozu ili mladice treba uštipnuti ili pristrići im vrške, navlastito na lucnih.

Pčelinjak. Ovaj mjesec zaustavljaj rojitbu pčelaca; jer će slabi rojevi težko uspjeti. Marljivi pčelari obično prenašaju košnice na cvatuća heldišta. Prepunim pčelcem podmići ili nastavljaj prazan vienac, to jest prazan podlog ili nadmet. U obće moralo bi se oko pčelarstva mnogo više nastojati, nego što to biva kod nas; navlastito naši seljaci maloposjednici morali bi se pčelarstvom mnogo baviti, pak bi im liep dohodak bio od toga. A tomu ima prilike skoro svatko. („Ako na Margetenje kiša pada, ne imamo se dobru nadati.“ P. gatnja.)

Sjetva heljde.

Hora je sjetvi heljde, ove vrlo koristne u mnogom pogledu žitarice. Žali bože, da se ona u mnogih okolicah naših malo cieni, te vrlo malo sije. Dočim bi ona mogla u kućnom gospodarstvu mnogu kako se veli luknju zatrpati, to jest, izdašnu pomoć na hrani dati. S toga da se naši poljodjelci potaknu da ju siju na strništih, na jačmeništu ili na ražištu, kao drugotni usjev, te dobiju po dva priroda ili ploda u jednoj godini od jednoiste njive, to ću koju o njoj reći.

Heljda je vrlo koristna bilina ili rastlina. Zrno imade puno hranivosti, lako probavljive. Od zrnja se pravi prosto i najfinije brašno (melja) za obljubljene žgance i kolače. Od nje se pravi dobra kaša, koja se opet na razni način kuha i pripravlja za hranu. Brašno se mieša sa drugim za

*

kruh (hleb). Zrnje rado jede razna perad, i šnjime se vrlo dobro utove patke (race). Evo joj dosta velike koristi u kućnom gospodarstvu.

Heljda za cvatnje podaje obilnu pašu pčelam. U predjelih, gdje se mnogo heljde sije, jako napreduje pčelarstvo, te se puno novca utrži od meda i voska. Zato ju neki pčelari rado siju više puta preko ljeta u stanovitom razdobju, da im pčele imadu neprestano dosta paše.

Heljda zeleno pokošena izvrstna je krma za krave. U tu svrhu sije se ili sáma nepomiešana, ili pomiešana sa projom, kukuruzom ili zobju. Krave od nje obilno doje. Zato ju neki mlekari mnogo siju, da više mlieka dobiju od krava za prodaju.

Sije se heljda u naprednih gospodarstvih često li za podor, kao gnojivo na polju i vinogradu. Kada poodraste na polju, povalja se te podore. Oranica postaje po tom puhka i čišća. U vinogradu se sije pod prvu kop ili pod prekop, pak se potle, kada se prekapa, ili tretaći podkopa, time se tlo u vinogradu od korova očisti i znatno pobolša i oplodi.

Hoće li se utamaniti kakav korov na njivi, navlastito piriku i osjak, to ne ima bolje stvari i načina od heljde, samo ako joj vrieme toliko ugodi, da bujno poraste, to će ugušiti svojom sjenom sav korov.

A što nam sjetvu heljde najviše preporučiti može jeste, što ona u kratko vrieme dozrieva te nam time podaje drugotni plod ili prirod. Jer se ne mora i ne treba je samo na posebno priredjenoj njivi sijati, već se može odmah iza žetve na strništu, imenito na jačmeništu i ražištu sijati, dapače i na pšeničtvu, te tako možemo iz jedne njive dvostruka priroda u jednoj godini dobiti, a bogme to puno vriedi.

Oko Vurijevoga (Uldarikova) posijana heljda kod nas većinom dozrije. Dapače kasno posijana često je rodovitija od rane, koju većim dielom južni vjetrovi u cvietu podsmude i osuše.

Od jedne rali, na koju je dosta posijati 1 vagan, može se dobiti 12 do 20 vagana čista zrnja, nagodi li se dobro.

Heljdena slama ne ima baš velike vriednosti, ali ju ipak blago rado jede, za nastelj ne valja, jer je odviše mrzla, nu krave ju ipak izpod sebe pojedu. Pod krmke ne valja nastirati heljdenu slamu, jer od nje dobivaju grčeve i trzanje nogu.

U kasnoj jeseni, kada se heljda požanje, težko se suši, zato se mnogim, ako li ju posve suhu ne uvezu, te odmah ne izmlate, često upali na kupu, te pokvari. Najbolje je, da se odmah na polju na račvaste sohe poput piramide ponamjesti i složi, ili pako na obične kozlice, te ostavi na njima do kasno u zimu, dok se posve usuši. Tada se na ponjava uveze te izmlati. Ovako se može uraditi bez ikakva kvara.

Heldi ne treba gnojna tla, ona će i na mlienom, to jest i na lošijem tlu dobro uspjeti i obroditi. Jer se heljda razgrana, te svojim oširokim lišćem puno hrane iz zraka upija. Nu jer korenja duboko ne pušta, to će osobito naplatiti trud poljodjelcu, ako joj dobro na sitno izmrvljenu mekotu

priredi, te ju odmah na frižku uzoranu mekotu zasije i zavlači (udraži), jer ljubi vlagu. Zato treba, čim se strn požanje i postavića, odmah orati strnište medju stavicami, dok se tlo ne izsuši, te dok je još puhko i vlažno.

Ovo su tolike očevidne koristi ove plodine, da mogu potaknuti svakoga poljodjelca, da ju sije vazda na strništih gore pomenutih, navlastito da ju ne propusti sijati na svakom strništu, koje je opredielio na godinu za kukuruz, pod koji se vazda običaje gnojiti, jer se heldišta i onako moraju za budući usjev gnojiti.

Da li se može debelo zrnat hrvatski kukuruz na američki način obraditi?

Na taj upit odgovaram: da se može svake vrsti kukuruz, dakle i debelo zrnat hrvatski, na američki način obraditi, da se naime ne ogrne (ne ogrće), nego da se okopa po drugi put upravo onako na ploho (na ravno) kao što se okopao prvi put. Samo ga treba kod drugoga okapanja prerieditì (prepukati), da poriedko stoji. Ne treba se bojati da će poleći.

Narav je dala svakoj biljci prema njezinom ustroju tjelesnom, toliko i takova žilja ili korenja, da se ona uzdržati može, da može dostatno crpati hrane iz tla, da svoj plod usavrži, i da se prema svojoj naravi uzdrži, da ne ponikne. Čim je koja biljka jače i deblje stabljike, ili čim imade širju krosnju, imade i prema tomu jače i na širje razvrieženo korenje. Uvidjeti će dakle svatko, da i hrvatski debelo zrnat kukuruz, imajući često poput ruke debelu stabljiku, te po dva i po tri odebela klipa, mora da ima deblje i širje razvrieženo korenje. Narav nije mogla samo kod te biljke iznimku učiniti, te dati jaku tielu slabe noge. To biva samo kod irzodâ, što je vrlo riedko.

Sve ovo dakle dokazuje, da se i naš debelo zrnat hrvatski kukuruz može obraditi na pomenuti američki način, kao i sitno zrnat. Te će tim jače stajati i plodovitiji biti, ako mu se ogrtanjem ne podsieče žilje. Tko dakle bude okapao ovaj mjesec po drugi put kukuruz, kad većinom nastaju vrućiji i sušiji dani, neka pazi, da ogrtanjem ne osuši kukuruz.

Smrt od štetine.

Nebi čovjek vjerovao, da krmče može od jedne štetine poginuti. A živa je istina, te se i kod mene ove nekoje godine malo ne isto dogodilo. Svinjčetu, osobito na kotcu hranjenu, kadšto se zažari vrat, otekne, težko diše, hropče, čovjek bi mislio eto gronice (upale vratne ili vrbanca), a kada se potraži uzrok bolesti, naći će se, da se na vratu s jedne strane, a kad što s obe strane vrata uvinula štetina svojim krajem u kožu, pak

sve dublje prodire, dok ne prodre grkljana dušnika, a onda svinjče parne. Toj bolesti se kaže ovuda, da krmče imade kice.

Zato je uputno češće prigledati hranjenike u kotcu, da li se nije koja štetina uvinula na vratu prema koži, i da li u nju ne probija, kada se to opazi, treba sve štetine uvinute izčupati. Zažari li se pako vrat krmčetu te nešto otekne, treba odmah dozvati vješta čovjeka, da štetinu izvadi, dok nije kasno, jer čim štetina probije dušnik, gotovo je da parne, ne zakolješ li ga prije.

Ja sam gledao kako je to čovjek radio kod mene. Krmčetu zažario se i otekao vrat, da je jur jedva disalo, a jedva je već što i jesti moglo, Da se zakasnilo samo još jedan dan, eto ti, parnulo je. Moj čovjek motri svinjče, te rekne, to svinjče imade kice. Na što ga povali, dva momka ga čvrsto pridrže, a on oko vrata traži, evo na vidite gospodine, tu se štetina uvinula te prodrla u kožu, evo gledjite tu crnu točku, zadnje je vrieme, da se izpukne. Na što on, imajući jur u pripravi jakim koncem naperenu iglu, zareže oštrim nožićem u kožu, te tu crnu točku zaokruži, onda ju iglom po sriedi probode i preko nje povuće konac, te polagano stao vući, dok je izvukao cievčicu poput otanke slame, u kojoj je bila dlaka ili štetina. Štetina je bila dakle kožicom obrasla, ali prodirala je sve dublje. Cievčica bila duga već kao mali prst. Ranu je zatim mašću natro, pregledao još drugu stranu vrata, koja po sreći bila zdrava, jer da je i tu bilo uvinute štetine, poginulo bi bilo svinjče. — Na što mi rekne čovjek — hvalite Bogu — gospodin, da ste me danas prizvali, sutra bi bilo već kasno.

Biva često, da se svinjčetu zažari, upali i otekne vrat. Većim dielom biva, da onda ljudi kažu, evo svinjče dobilo gronicu, ili obolilo sa vrbanca. A da se potraži tomu uzrok, našlo bi se ponajčešće, da se svinjčetu uvinula štetina na vratu, te mu probija u meso. Zato neka se na to pazi, te opazi li se, da je bolesti uzrok štetina, neka se radi, kako sam gori opisao, da ne bude kvara.

Vodeni krumpir da postane meljast (brašnat).

Za vlažne godine i u proljeću često biva, da krumpir postaje vodenast. Takav krumpir prije nego ćeš ga kuhati, razastri kraj tople peći da se osuši, pak će izhlapiti suvišna vlaga, te krumpir postati meljast i znatno ukusniji (tečniji). To se postignuti može takodjer time, da se krumpir na okolo po sredini malko obieli, to jest uzki kolutac načini, te onda tek pristavi da se skuha. Tako pripravljen krumpir ne treba da se dugo kuha kao obično, a postati će brašnat i tečan.

Hoćeš li bičića ili junicu.

Pripusti kravu biku praznim vimenom, to jest, pomuzi ju prije, pak će ti poleći bičića. Hoćeš li, da ti polegne junicu, pripusti kravu punim vimenom, to jest, ne podoji ju prije, pak će ti se želja izpuniti. Dakako, da ne ima pravila bez iznimke, te se i pri tome kad što protivno želji dogodi. Taj postupak svjetuje neki vrlo uman i izkusan marvogojac.

Kako ćeš proračunati kada će se krava teliti.

Krava obično nosi 285 dana, ili 40 tjedana i 5 dana, ili 9 mjeseca i 10 dana. Kada će se krava teliti to lako izbrojiš na prste. Izbroji na prste 9 mjeseca, pak pridaj 10 dana, na primjer: krava je pripuštena 20. svibnja 1887. sada broji na prste, 20. lipanj, 20. srpanj, 20. kolovoz, 20. rujan, 20. listopad, 20. studeni, 20. prosinac, 20. siečanj, 20. veljača, 10 dana pridaj, to će se krava teliti 2. ožujka ili ako je prestupna godina 1. ožujka 1888. Prvoskinje obično se nekoliko dana prije tele, jer kraće vrieme nose.

Članovi

koji su uplatili prinos i to u gospodarskoj podružnici.

Glina. Za g. 1887.: Rade Macakonja, Luka Mrdjenović, Tanasija Branković. — Za g. 1888.: Ivan Davidović, Filip Tomičić, Mate Tomičić, Josip Demerac, Luka Lamza, Kuzman Vujatović, Ivan Kvakić, Mićo Dodoš, Nikola Vorkapić, Simo Rebrača, Gajo Obradović, Stojan Sliepčević, Joso Mihelić, Jandro Mihelić, Simo Diaković, Stanko Crnković, Franjo Nogić, Rade Macakonja, Jovo Tintor, Adam Demić, Ilija Naglić, Matija Dević, zadruga Cestarić, Tomo Babić, Petar Kihalić, Josip Vukčević, Jandro Belajac, Stefan Ivanić, Mirko Vuksan, Stevo Kuštreba, Blaž Kožuh, Pavao Vučić, Tomo Bogović, Stefo Galian, Joso Ožanić, Nikola Bielić, Jovan Novaković, Andrija Cvrtko, Vid Falica, Andrija Gašljević, Tomo Pereković, Simo Šantek, Josip Kežman, Marko Mihalić, Miko Pereković, Ivan Milatović, Jandro Zinić, Luka Rom, Fero Jambrešić, Joso Jambrešić, Simo Paušek, Mato Jambrešić, Luka Štrk, Stevo Gašljević, Ivan Harambašić, Jandro Zadrović, Mato Dikšić, Riste Vučetić, Joso Štefančić, Simo Milčetić, Stiepan Pejaković, Vid Dukić, Joso Zugaj, Ivan Pokopac, Grga Matijević.

Gospić. Za god. 1887.: K. Plečas. — Za god. 1888.: Jakov Desić, M. Šimat, E. Strižić, A. Butković, I. Baričević, M. Ratković, P. Tešlić, F. Orešković, M. Kovačević, I. Bogdanović, I. Kovačević, P. Došen, T. Mažak, L. Marković, A. Turić, Iso Kalinić, M. Vujnović, N. Šobat, N. Hečimović, K. Plečas, Martin Veslar, Pane Pocrnić, Ivan Brouzović.

Kaniža. Za god. 1888.: Filip Lukšić, Mio Mikendić, Josip Tegel, Tomo Beslić, Mio Mikić, Pavo Lukšić, Ante Tominović, Karla Jozičić, Ivo Veseličić, Simo Malošević, Jozo Klarić, Adam Kućebradić, Martin Marković, Juro Jagodić, Štefo Klarić, Marko Klarić, Marko Milošević, Bartol Veseličić, Gjuro Veseličić, Gjuro

Galović, Štefo Lukšić, Štefo Babaić, Jozo Grgetić, Jakob Grgetić, Stj. Petrović, Filip Varoščić, Stj. Sokolović, Pavao Gombović, Joso Gombović, Simo Krainčević, Antun Gombović, Josip Antolić, Joso Grgić, Ivan Zlatarović, Jakov Maroičić, Marko Veseličić.

Praputnak. Za g. 1885.: Ivan Silin Frankulin, Luka Karlović. — Za god. 1886.: Ivan Antić. — Za g. 1887.: Petar Vidas, Ivan Vidas, Juraj Blažina, Vinko Cibić, Josip Tadejević, Valentin Frančišković, Ivan Kanjer Lečica, Stanko Rujan, Luka Štiglić Barešić, Ivan Guzović, Avelin Štiglić, Martin Tadejević, Lucija ud. Bujanović, Vinko Štiglić Franciskov, Tonac Cibić Gustičin, Filić Karijolić, Lovro Tadejević, Tonac Francisković Jakovljev, Josip Gašparac, Vincenca ud. Mikoč, Ljudevit Bujan, Karlo Cibić, Franjo Francisković, Mate Tadejević, Mate Karijolić Didon, Martin Margitič Morać, Ivan Frankulin Silin, Leonardo Matešić, Antun Gecan, Mara Frančišković, Pavao Bujan, Antun Cibić Sokolov, Mate Francisković Pierkin, Grga Padavić, Ivan Šopić, Mate Štiglić Lucijatin, Franka ud. Padavić, Juraj Francisković, Vinko Štiglić Gržinkin, Lovro Karijolić, Kuzmo Karijolić, Mate Štiglić Švikov, Stanko Gecan, Ivan Antić, Juraj Bujan, Nikola Pobor, Mate Sorić, Avelin Padavić, Šimun Karijolić, Tomo Štiglić, Grga Karijolić, Franjo Domijanić, Luka Karlović, Tomo Karlović, Franjo Pavletić, Mato Randić.

Pregrada. Za god. 1888.: Juro Podboj, Ivan Jutriša, Gašpar Turnar, Vjekoslav Tepeš, Imbro Anderloch, Petar Kunštek, Stj. Masnec, Mijo Kundich, Ivan Gluhak, Franjo Bučar, Stj. Skreblin, Ivan Juričan, Jakob Čoh, Martin Merkša, Pavao Škender, Josip Štefko, Martin Jurak, Antun Bosnar, Antun Kramarić, Juro Žganjer, Josip Kašaj, Lovro Kramarić, Mato Pavlić, Antun Soltar, Franjo Mikač, Martin Pavlić, Franjo Lugarić, Filip Jurak, Andro Zučko, Josip Jurak, Slavko Komerički, Mijo Jurak, Juraj Ivanjković, Mato Lepej, Mijo Antonić, Ljudevit Kecur, Franjo Vdović, Mijo Kranjčec, Martin Kecur, Juro Blažun, Martin Jesih, Juro Kecur, Antun Ceraj, Mato Jadek, Josip Skrinjar, Lovro Skrinjar, Franjo Hochnjec, Mato Završki, Stj. Stuhne, Tomo Slogar, Ivan Mikuljan, Ivan Leskovar, Albert Kantoci, Lacko Jelenić, Stj. Podolšak, Imbro Gradiški, Ivan Čavlek, Lacko Gradiški, Juro Barić, Pavao Režek, Juraj Šurbek, Pavao Šplait, Marko Miklaužić, Imbro Tkalec, Martin Kanić, Marko Hochnjec, Jakob Hochnjec, Franjo Martinko, Janko Martinko, Antun Mikuljan, Franjo Krizmanić, Stj. Soltar, Viktor Gradiški, Franjo Skosples, Juraj Žarković, Mijo Aržek, Ivan Gršak, Marko Kocian. Stj. Brezinšćak.

Rieka. Za god. 1887.: Martin Paskvan, Kuzma Petrić, Kuzma Glavan, Paskval Paškvan. — Za god. 1886.: Antun Bašić. — Za god. 1888.: Matia Marušić, Martin Paskval, Ivan Milčetić, Petar Marušić, Josip Sobol, Kuzma Petrić, Andro Sablić, Ivan Kukac, Mikula Glavan, Luka Vlašić, Franjo Sikić, Franjo Matković, Skender Koprinski, Antun Gambar, Leopold Barison, Ante Buretić, Andro Jelušić, Andrija Valušnik, Božidar Viskanić, Mate Cabrian, Franjo Zakarija.

St. Gradiška. Za god. 1887.: Petar Slovinac, Petar Kikić, Ivo Figurić, Franjo Hodak, Gjuro Vugert, Vaso Marindolac, Antun Oršić, Maksim Račić, Josip Vuković, Gajo Bjekić, Tanasija Gvozdić, Rade Čagljević, Gavro Zdunić, Mijo Orešić, Mara Janjanin, Filip Rukavina, Jakob Despenić. — Za g. 1888.: Milan Mimić, Franjo Pereković, Petar Gjuranec, Ante Pereković, Mato Gjuranec, Bartol Orešić, Blaž Posavec, Mijo Žuga, Mijo Posavec.

Zlatar. Za g. 1888: Stj. Sviben, Gjuro Pavlek.

Izkaz uplate prinosa članova za I. razred nalazi se u „Gosp. listu".

Izdaje hrv.-slav. gosp. družtvo. Uredjuje u ime upravlj. odbora gospodarskoga družtva **Fran Kuralt. Tiska Dragutin Albrecht.**